

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość / Region / Kraj

Lwów/ Galicja Wschodnia / Austro-Węgry

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Muzeum Technologiczne im. cesarza Franciszka Józefa dla przemysłu rękodzielniczego we Lwowie

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

zbiory muzealne organizacji

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Muzeum technologiczne zostało założone przez Izbę Przemysłową i Handlową we Lwowie w 1898, a zarządzane było przez „Kuratorcję” zespół kilkunastu wybranych na trzyletnią kadencję osób. Zlokalizowane w siedzibach Izby. Muzeum było ściśle powiązane z działalnością Izby. Gromadzono w nim zbiory techniczne, takie jak urządzenia, maszyny, silniki, narzędzia, jak i surowce, materiały, półfabrykaty. Głównym zadaniem placówki miała być popularyzacja wiedzy na temat najnowszych osiągnięć technologicznych w przemyśle i umożliwienie dostępu do wiedzy oraz nabycia umiejętności wykorzystania jej w praktyce. Głównymi odbiorcami muzeum i podejmowanych przez nie działań byli drobni przemysłowcy i rękodzielnicy z Lwowa i oraz prowincji. Zostało zamknięte prawdopodobnie wraz z końcem działalności Izby w 1939 roku.

Daty działalności / zakres czasowy:

1898-1939

Dostępność

dostępna

Typ relacji instytucji wobec pamięci

Rodzaj pamięci

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	Prospekt Szewczenki 17-19, Lwów, Ukraina	Muzeum działało przy Izbie Handlowej i Przemysłowej jej siedziby: ● ratusz w Lwowie ● od k. XIX wieku: pałac Biesiadeckich, plac Halicki 10 ● od 1907-10 nowy gmach: ul. Akademicka 17
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW	x	x
GODZINY OTWARCIA	x	x
DYREKTORZY	x	x
ZARZĄDCA	x	x

Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadoptowany)	Budynek istnieje i jest siedzibą Prokuratury Obwodu Lwowskiego	W latach 1907-1910 wybudowano nowy gmach, autorstwa A.Zachariewicza
---	--	---

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

Muzeum Technologiczne im. cesarza Franciszka Józefa dla przemysłu rękodzielniczego

z biegiem czasu nazwę skrócono, używano określenia "Muzeum technologiczne" łącząc je z Izba Handlowo-Przemysłową we Lwowie

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Misję muzeum określał statut z 1899 r., w którym znajduje się informacja dotycząca działalności placówki:

"Lwowska Izba handlowa i przemysłowa zakłada na uczenie 50-letniego jubileuszu panowania Najmiłościwszego Cesarza i Króla Franciszka Józefa I. w celu systematycznego popierania technicznej strony produkcji przemysłu rękodzielniczego Muzeum technologiczne Imienia Cesarza Franciszka Józefa dla przemysłu rękodzielniczego we Lwowie".

W dalszej części statutu, określone są cele szczegółowe, działalności muzeum, m.in.:

- popularyzowanie wiedzy na temat nowoczesnych osiągnięć technologicznych w przemyśle oraz nowych metod produkcji
- prezentacja surowców, materiałów i prefabrykatów mających służyć do produkcji
- pośredniczenie pomiędzy fabrykantami maszyn a rękodzielnikami
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych, udzielanie fachowych porad i konsultacji
- rozwój technologiczny produkcji rękodzielniczej

Realizacja misji i celów Muzeum technologicznego, będzie się odbywać poprzez następujące środki:

- wystawy stałe - dostosowywane do aktualnych potrzeb odbiorców
- koncepcja zakładała prezentację urządzeń technicznych: wystawa motorów, maszyn, przyrządów i narzędzi dla przemysłu

rękodzielniczego, a w drugiej części: surowców, materiałów wyprodukowanych i półproduktów, prototypów, a także urządzeń i produktów chroniących pracowników oraz pozwalających zwiększyć higienę przemysłową.

- wystawy czasowe organizowanych w miastach na prowincji, połączone z demonstrowaniem nowych przyrządów i maszyn
- przeprowadzanie na prośbę odbiorców prób produkcyjnych z użyciem surowców i prezentowanych maszyn, celem pomocy w podjęciu decyzji przez przemysłowców i rękodzielników decyzji odnośnie korzyści z ich korzystania we własnej działalności
- biuro informacyjne udzielające porad
- organizację biblioteki fachowej, czytelni i sali rysunkowej
- wsparcie przemysłowców spoza Lwowa poprzez fachowe konsultacje, pośrednictwo w pozyskiwaniu funduszy na zakup przyrządów, pomoc w ich instalowaniu, wypożyczanie modeli, pomocy i przyrządów oraz książek.
- wspieranie osób zasłużonych dla produkcji przemysłowej, m.in. poprzez udzielanie premii
- współpraca z Muzeum technologicznym w Wiedniu na rzecz popularyzacji i rozwoju przemysłu

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Zakres obejmował zasięg działania Izby, głównie tereny zaboru austriackiego.

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Założycielem i właścicielem Muzeum była Izba Handlowo-Przemysłowa we Lwowie

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

Gorgolewski Zygmunt, członek "kuratorii" organu zarządzającego Muzeum technologicznego we Lwowie, a także dyrektor Szkoły Przemysłowej we Lwowie "(...) c. k. Radca Rządu, Dyrektor, architekt, król. pruski Radca budownictwa, członek Rady sztuk pięknych przy o. k. Ministerstwie W. i Ośw., członek III. sekcji c. k. Rady szkolnej krajowej, zaprzysięgły członek kolegium znawców dla zakresu sztuk pięknych plastycznych w Krakowie,

członek komisji krajowej dla spraw przemysłowych, członek Rady nadzorczej Muzeum przemysłowego miejskiego, członek Wydziału szkolnego król. stół. miasta Lwowa i kuratorzy miejskiej szkoły przemysłowohandlowej, członek ściślejszego komitetu krajowego, mającego się zająć obestaniem wystawy światowej w Paryżu 1900 r., członek Dyreccyi Tow. Sztuk Pięknych we Lwowie(...)"

w:

http://pbc.up.krakow.pl/Content/5878/SprPa%C5%84stwSzkPrzemys%C5%82owej_1898_99_Spr145.pdf

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

- Izba Przemysłowa i Handlowa we Lwowie
- Instytut Technologiczny, działający przy Izbie

Szczegółowa historia instytucji

Muzeum technologiczne zostało założone przez Izbę Przemysłową i Handlową we Lwowie, w 1898 roku: "na uczenie 50-letniego jubileuszu panowania Najmiłościwszego Cesarza i Króla Francisza Józefa I. w celu systematycznego popierania technicznej strony produkcji przemysłu rękodzielniczego".

Szczegółowe cele oraz schemat organizacyjny i zasady funkcjonowania muzeum określał statut muzealny z 1899 roku.

Muzeum działało przy Izbie Przemysłowo-Handlowej, a zarządzane było przez "Kuratoryję" zespół kilkunastu wybranych na trzyletnią kadencję osób. Ekspozycja prezentowana była w budynku Izby.

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

Zbiory muzeum miały charakter technologiczny i przemysłowy. W statucie określone są zbiory prezentowane na wystawie stałej, są to głównie obiekty związane z techniką i przemysłem: motory, maszyny, przyrządy i narzędzia dla produkcji rękodzielniczej

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

x

Strategia pozyskiwania zbiorów

nabywanie drogą kupna przez Muzeum
wypożyczane od fabrykantów

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

x

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

x

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

x

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

x

Wystawy czasowe

x

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

x

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

Statut organizacyjny założonego przez Izbę handlową i przemysłową we Lwowie Muzeum technologicznego imienia Cesarza Franciszka Józefa dla przemysłu rękodzielniczego., 1899
<https://polona.pl/item/statut-organizacyjny-zalozonego-przez-izbe-handlowa-i-przemyslowa-we-lwowie-muzeum.MjU2NTMxNDk/#info:metadata>

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

Statutowo Muzeum technologiczne powiązane było z c.k. Muzeum technologicznym w Wiedniu "w celu wzajemnego popierania się w staraniach około rozwoju drobnego przemysłu".

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

x

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

x

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

- Statut organizacyjny założonego przez Izbę handlową i przemysłową we Lwowie Muzeum technologicznego imienia Cesarza Franciszka Józefa dla przemysłu rękodzielniczego, Lwów, 1899
<https://polona.pl/item/statut-organizacyjny-zalozonego-przez-izbe-handlowa-i-przemyslowa-we-lwowie-muzeum,MjU2NTMxNDk/#info:metadata>
- Architekt : miesięcznik poświęcony architekturze, budownictwu i przemysłowi artystycznemu, Kraków, lipiec 1907, R.VIII, z.7, s.3-9
http://bcpw.bg.pw.edu.pl/Content/1076/01arch_nr_7.pdf
(projekt nowego gmachu Izby i muzeum)
- Sprawozdania Izby Handlowej i Przemysłowej we Lwowie, m.in:
- Sprawozdanie z czynności i posiedzeń plenarnych Izby Handlowej i Przemysłowej we Lwowie za rok 1905, Lwów 1906
http://dlibra.umcs.lublin.pl/Content/27268/czas3310_1905.pdf
- Rękodzielnik - periodyk Izby Handlowej i Przemysłowej we Lwowie, m.in.:

- Rękodzielnik : organ Instytutu Technologicznego Lwowskiej Izby Handlowej i Przemysłowej i Związku Stowarzyszeń Przemysłowych (Izby Stowarzyszeń Rękodzielniczych) we Lwowie. R. 2, nr 15 i 16 (1 sierpnia 1913)
<http://dlibra.umcs.lublin.pl/dlibra/plain-content?id=21549>

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

x

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

Konkurs na dyrektora Muzeum technologicznego:

http://bcpw.bg.pw.edu.pl/Content/990/04arch_nr_4.pdf

Architekt : miesięcznik poświęcony architekturze, budownictwu i przemysłowi artystycznemu, Kraków, lipiec 1907, R.VIII, z.4, s.5

Izba Przemysłowo-Handlowa we Lwowie. Widok zewnętrzny. 1926 Archiwum NAC:

<https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/20641/063275bb8a191d3a668c36f514e8bc0c/>

Izba Przemysłowo-Handlowa we Lwowie. Biblioteka. 1926 Archiwum NAC:

<https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/20646:1/>

Ciekawe cytaty

“OGŁOSZENIE KONKURSU.

Izba handlowa i przemysłowa we Lwowie rozpisuje niniejszem konkurs na posadę Dyrektora Muzeum technologicznego dla przemysłu rękodzielniczego we Lwowie.

Kandydat winien wykazać się akademickim wykształceniem technicznym; pierwszeństwo mieć będzie kandydat, który posiadając powyższy warunek, wykaże się nadto odpowiedniem wykształceniem, lub doświadczeniem na polu przemysłu rękodzielniczego.

Posada będzie na razie nadana prowizorycznie. Początkowa płaca wynosi 4800 koron rocznie. Ewentualne przyznanie wyższej płacy i stabilizacja zastrzeżone są w osobnej umowie. Należycie udokumentowane podania, które zawiera mają także curriculum vitae wnosi moina do 15 maja 1907 r., do Prezydium Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie.

Izba handlowa i przemysłowa:

Prezydent: Horowitz. Sekretarz: Stesłowicz

http://bcpw.bg.pw.edu.pl/Content/990/04arch_nr_4.pdf

Architekt : miesięcznik poświęcony architekturze, budownictwu i przemysłowi artystycznemu, Kraków, lipiec 1907, R.VIII, z.4, s.5

"L. 1256. Pismem z dnia 3. marca 1905 l. 13524 Wydział krajowy oświadczył gotowość poczynienia starań u Sejmu krajowego o przyznanie Izbie na cele Muzeum technologicznego dla przemysłu rękodzielniczego stałej rocznej subwencji w kwocie 5000 Koron, wszakże pod warunkiem, że Izba powoła do zarządu tegoż Muzeum zamiast jednego trzech delegatów Wydziału krajowego i przeprowadzi w tym celu odpowiednią zmianę §. 3. obecnego statutu, dalej że w tym statucie będzie powiedzianem stanowczo, iż kierownikiem fachowym Muzeum będzie dyrektor, który prócz odpowiedniego wykształcenia fachowego ma posiadać znajomość języka krajowego."

s.131 i n.

http://dlibra.umcs.lublin.pl/Content/27268/czas3310_1905.pdf

"(...) Prezydium Izby zwróciło się nadto do Dyrekcyi oddziału dla popierania przemysłu przy c. k. Ministerstwie handlu z prośbą o nadesłanie ogólnego projektu urządzenia Muzeum w wybudować się mającym osobnym gmachu Izbowym. Dyrekcyja oddziału dla popierania przemysłu przyrzekała wypracowanie i przestanie takiego projektu w jesieni b. r."

s.234

http://dlibra.umcs.lublin.pl/Content/27268/czas3310_1905.pdf

UWAGI:

x

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Anna Kornelia Jędrzejewska

Data sporządzenia karty:

--

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

--

METADANE* (wypełnia redaktor portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA	